

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української філології
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

*До 75-річчя
доктора філологічних наук,
професора К. Ф. Шульжука*

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

**Збірник наукових праць
учасників V Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»,
присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 21 травня 2015 р.)**

Випуск 6

Рівне – 2015

УДК: 81.161.2
ББК: 81.2 Укр.
Л 59

*Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 8 від 27 березня 2015 року)*

Рецензенти:

Мойсієнко В. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови (Житомирський державний університет імені Івана Франка);

Лещенко Г. П., кандидат педагогічних наук, професор кафедри української мови та методик викладання (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука).

Редакційна колегія:

Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – головний редактор;

Гаврилюк Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – заступник головного редактора;

Щербачук Н. П., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – заступник головного редактора;

Архангельська А. М., доктор філологічних наук, професор кафедри славістики Університету імені Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Тищенко О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри порівняльного і загального мовознавства Рівненського державного гуманітарного університету;

Хом'як І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Богдан С. К., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Кірілкова Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Кузьмич О. О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Мединська Н. М., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та методик викладання Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука;

Степанова О. І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Шкарбан Т. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Шульжук Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри методики викладання та культури української мови Рівненського державного гуманітарного університету;

Адах Н. А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Ричагівська Ю. Є., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Максимчук В. В., кандидат філологічних наук, викладач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Семенюк О. В., аспірантка кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Ліпкевич О. Б., аспірантка кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету.

Л 59

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 21 травня 2015 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 6. – 2015. – 130 с.

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук – учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 21 травня 2015 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво- й ідіостилюстики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

Адреса редколегії: кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

ISBN 978-966-2254-33-4

© Автори статей, 2015

Гайдук Оксана

(Науковий керівник – Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, професор)

ТЕКСТОТВІРНІ ФУНКЦІЇ АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ В. ПОЛІЩУКА)

Стаття присвячена аналізу текстотвірних функцій авторських лексичних новотворів у поезії В. Поліщука. З'ясовано здатність неологізмів впливати на сприйняття тексту, забезпечувати його зв'язність. Розглянуто вплив позиції новотвору на семантичну цілісність висловлення.

Ключові слова: авторський лексичний новотвір, функція неолексеми, цілісність тексту, рецепція висловлення, В. Поліщук, українська поезія ХХ сторіччя.

The article devoted to analysis the text forming functions authorial lexical new formations in poetry V. Polishchuk. It is shown the ability to influence the perception of neologisms text to ensure its coherence. The influence of the position of new-formations to the semantic integrity of expression.

Key words: authorial lexical new-formation, function of innovation, integrity of the text, perception of utterance, V. Polishchuk, Ukrainian poetry of the XX century.

Початок ХХ сторіччя відзначився розмаїттям літературних напрямів, угруповань, небувалим спалахом творчої активності народу в усіх аспектах життя, насамперед – культурній царині. Молоде покоління митців, розуміючи необхідність відходу від існуючих традицій, прагнуло наблизитися до новітніх течій європейської літератури. Творчі пошуки письменників зумовили появу різних форм, жанрів, активізувався в цей період і процес творення авторських лексичних новотворів (далі АЛН). Активним творцем неповторних неолексем став видатний представник українського авангарду В. Поліщук (1897-1937).

Метою статті є аналіз текстотвірної функції авторських лексичних новотворів у поезії В. Поліщука.

У науковій літературі є чимало праць, присвячених аналізу основних функцій новотворів. Приміром, О. І. Александрова виокремлює інтелектуально-комунікативну, емотивну, асоціативну, імпресивно-вольову, метафізичну, поетичну функції неолексем [2, с. 19]. Н. А. Ніколіна вказує на зв'язувальну, експресивно-номінативну, оцінну, характерологічну, функцію мовної гри, функцію інтеграції різних шарів лексики [5, с. 86]. Р. Ріжко аналізує креативну, імпресивну, комунікативну: автокомунікативну та інтелектуально-комунікативну, експресивну, зокрема експресивно-аксіологічну та прагматичну функції [4, с. 151]. Загалом у сучасній неології дослідники виокремлюють такі основні функції АЛН: номінативну, стилістичну, експресивну, текстотвірну [1, с. 122].

Текстотвірна функція АЛН, на думку О. Жижоми, полягає в тому, що інновації здатні передавати у тексті в межах однієї надфразової єдності найрізноманітніші відтінки [3, с. 394]. Дослідниця переконана, що «оказіональні слова володіють текстотвірними потенціями, вони допомагають свіжо, нешаблонно розповісти про звичайне. Такого роду утворення насичують контекст, підвищують силу сприймання, програмуючи реакцію носія... мови на повідомлення» [3, с. 398].

В. Швед, беручи до уваги тлумачення поняття «текст», розрізняє 3 основні функції словотвірних засобів, способів і моделей, які реалізуються в процесі комунікації: а) функція тематичної організації висловлювання / тексту; б) функція забезпечення зв'язності (когезії) мовлення; в) стилістично-композиційну функцію (здатність використовуватися в якості стилістичного чи композиційного прийому побудови мовленнєвого висловлювання [6, с. 115–116]. Оказіональні слова, авторські неологізми, потенційні похідні слова з чітко членованою внутрішньою формою не виникають і не використовуються в тексті в результаті мовної гри, як спроба словотворчих сил індивідуума, як мистецтво мовної творчості заради мистецтва ... Вони створюються та функціонують у межах зв'язного цілого, походять від нього та зумовлені цим цілим [6, с. 120].

Особливу роль у визначенні текстотвірної функції okazіоналізмів посідає з'ясування впливу позиції АЛН у тексті на семантичну цілісність останнього, його емоційно-експресивну виразність [1, с. 137]. Проаналізувавши розташування АЛН у поетичних текстах В. Поліщука, можна виокремити такі особливості:

1. У препозиції до наступного відрізка АЛН задають тон подальшому висловленню: *Бездрик-кумедрик / Поживи шукає, / По кущах никає, / До бруньки заглядає.* (ВП1:283); *Прозоро-зелена стіна / Під біло-мохнатою стріхою / Оскаженілої, хляпкої піни.* (ВП3:43 # 1930); *Блакитно-вогкий перелив / Гуляв в налятому до краю небокраю.* (ВП2:10 # 1927); *Розтворено живу, як запашний полин, / Коли заковано дзвенить степами спека.* (Вибр14:96); *Зачочохкав запиханим дизелем катер...* (ВП1:270); *Лепетунець синок мій стих, / Наставив рупори своїх широких тьмяних вій...* (ВП1:183); *Плазун-утилітарність / Не піде на чолі.* (Вибр14:129); *Повітрохвилями масними / Шумить і ніздрі роздима...* (ВП1:99); *Мій сину-пуп'янку, в твоїй м'якій голівці / Ворушиться смутна моя порода.* (Вибр68:71 # 1923); *З шипінням-рокотом гуде трамвай.* (ВП1:79).

У словотворчій практиці В. Поліщука трапляються випадки, коли оказіоналізмом є безпосередньо назва поезії («Аеролірика», «Аеропісня», «Кенояль»). Отже, заголовок задає тональність усьому твору, відтак значною мірою сприяє розумінню його теми та ідейного задуму. Приміром, у поезії «Кенояль» (із підзаголовком «Новотвори») двічі вжито АЛН *кенояль* – у назві та в останньому рядку завершальної строфи. Таке своєрідне «неологічне» обрамлення посилює значення самого оказіоналізму, а також певною мірою розкриває ідею поезії – таким складним для пояснення і розуміння словом автор називає свою поезію, яка позбавлена «тяготи чітких, знайомих ... формулок» [16, с. 68], тобто це нове розуміння творчості, мистецтва, узуальної ж назви для нього у звичній мовній системі немає.

2. У постпозиції новотвори сприяють узагальненню змісту висловленого, як-от: *Зашипіла кочегарка, / Засмерділо димом-недогарком...* (ВП5:34 # 1922); *Мої чуття, засипанії грузом турботних днів, / Ти зворухнула враз, маленьке дівчинятко.* (ВП1:64); *...На смутнім дзеркалі ранкової ріки / Застиг ув опарах заблука-човен.* (ВП1:244); *Він на Олімп з'являвся званим гостем, / Далеким боротьби й поважно-простим / Тепер піднеслося чуття його'обережне.* (ВП4:47 # 1930) *...Дойде до котрої з вас, тоді зріло-телепавих...* (Вибр68:128 # 1924); *Не колишині там роскоші, / А картопля-хмиз...* (ВП5:21 # 1922); *Я наділяю іменням того слова / Животворну частину мене – / Мою поезію / І тому ім'я їй даю / Кенояль.* (Вибр68:109 # 1924); *...Зарокотав до бору, ще й свиснув на коня / Козак-локомотив.* (ВП1:57); *Червоне по обличчях / Поломіль кидає мево...* (Вибр68:102); *З огидою читаю я / Оці слова підлизано-мерзенні.* (Вибр14:87); *Крила ножем розрізують мастке повітря-масло.* (ВП1:104); *Я за любов терплю, за прозорливе око, / Що загляда у даль світів пронизливо-глибоко...* (ВП4:45 # 1930); *Був собі хлопчик – / Ракленя.* (ВП1:152); *Ні ордена, ні знаку, / Що ти великий скептик-недовіра...* (Вибр14:120); *Нема й тієї, що в роботі впертій / Була віддана вся і соромно-відверта...* (Вибр14:138);

3. Займаючи середнє (медіальне) місце в мікроконтексті, новотвори посилюють вагомість повідомлюваного, забезпечують його глибше розуміння: *А він таки ні, – все летить, бдзильничить / І в колесо авто з маху – раз.* (ВП1:95); *І ставить безмежно-нахабна рука / тебе, куди захоче, на кострубатій площині земної кулі...* (Вибр14:60); *...Над водою мінливою / Билина мовчить, / Билина-рослина / Стоїть, мовчить./ Є що тут їсти, / Є що й пити.* (ВП1:282); *В грубці вогник горить, тріскотить, / Блиском-світлом зі тьмою дрижить / І тепленьку журбу навіває.* (ВП1:159); *Хай зацвіте в кутках вселюдства / Солодка пристрасть поривань...* (ВП1:101).

Досить часто АЛН створюються з метою економії мовних засобів і є еквівалентами описових конструкцій, тобто вони вже містять в собі певний мікротекст: *миттєминучий* – той, що минає миттєво / миттно; *найкрайсвітній* – такий, що знаходиться на краю світу; *повітрохвиля* – повітря, неначе хвиля / повітряна хвиля; *люстра-дерево* – дерево, що нагадує люстру тощо. Схожу модель і функцію мають новотвори-назви осіб, що походять від дієслівної конструкції: *мисляр* (той, що мислить), *пручатель* (той, що пручається), *лепетунець* (той, що лепече). Такі новотвори мають прозору семантику й мотивацію, реципієнт може без проблем відтворити мотивувальні компоненти неолексеми і побачити, як текст стає словом.

О. Жижома стверджує, що в окремих випадках інновації здатні виконувати тематичну функцію: виступаючи тематичним центром логічної єдності тексту, вони співвідносяться з його темою і, функціонуючи в межах певного змістового відрізка, сприяють розкриттю, уточненню, конкретизації основної теми тексту. Авторські новотвори здатні акумулювати в собі основну проблематику твору [3, с. 396]. У поезії В. Поліщука знаходимо такі випадки використання новотворів як тематичних центрів художніх текстів: *А то взяли та й стали торгувать, / Непманію на волю випускають...* (ВП1:91), *Я затиснув серце, закусив уста, / І мовчаль взяла мене так тоскно, тоскно.* (ВП1:117).

Отже, текстотвірна функція авторських лексичних новотворів полягає в їхній здатності впливати на рецепцію всього висловлювання, можливості виступати тематичним та ідейним центром твору, забезпеченні єдності й цілісності тексту. Тому важливо при вивченні текстотвірних потенцій АЛН брати до уваги як безпосередньо сам новотвір (його внутрішню форму, здатність конденсувати в собі семантично складні конструкції), так і його позицію в творі, спосіб уведення в поетичний контекст, співвіднесеність з ідейним задумом.

Література:

1. Адах Н. А. Авторські лексичні новотвори в поезії Василя Барки : семантика, функції, прагматика : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Н. А. Адах. – Рівне, 2008. – 250 с.
2. Александрова О. И. Окказионализмы в эпистолярном жанре разговорной речи (Опыт функционального анализа) / О. И. Александрова // Вопросы стилистики. – Саратов, 1972. – Вып. 5. – С. 17 – 32.
3. Жижома О. О. Текстотвірна функція індивідуально-авторських новотворів (на матеріалі поетичних творів 80-90-х років ХХ століття) / О. О. Жижома // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць. – Вип. 15 / укл. : А. Загнітко (наук. ред.) та ін. – Донецьк : ДонНУ, 2007. – С. 394 – 397.
4. Ріжко Р. Л. Семантико-стилістичні доміанти в українській поезії кінця ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... кандидата філол. наук : 10.02.01 / Р. Л. Ріжко. – Івано-Франківськ, 2011. – 222 с.
5. Николина Н. А. Типы и функции новообразований в прозе Н. С. Лескова / Н. А. Николина // Русский язык в школе. – М. : Высшая школа, 1998. – 168 с.
6. Швед В. Словообразование и текстообразование (на материале современного немецкого языка) / В. Швед // Вопросы языкознания – 1985. – № 4. – С. 115–122.

ЗМІСТ

Вокальчук Галина

«...МОЄ СЛОВО ТИХО-СУМНЕ, БОГОБОЯЗЛИВЕ, ЗГАДАЄТЬСЯ...»

(ПРО ЛІНГВОШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ ПРОЕКТ НАУКОВЦІВ РІВНОГО І ЖИТОМИРА)3

РОЗДІЛ I

ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Архангельська Алла

ДЕЩИЦЯ ПРО СВИНЮ І СВИНСТВО У ЛІНГВОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ6

Капріян Зоряна

ФУНКЦІЇ СЛЕНГОВИХ ОДИНИЦЬ У РОМАНІ МАКСА КІДРУКА «НАВІЖЕНІ В МЕКСИЦІ»10

Ляшевич Ірина

ОСНОВНІ КОМУНІКАТИВНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ВВІЧЛИВОСТІ

(НА МАТЕРІАЛІ ЕПІСТОЛЯРНОГО ЖАНРУ).....12

Петрович Олена

СТРУКТУРНО-ТИПОЛОГІЧНА І СЛОВОТВІРНО-МОТИВАЦІЙНА СПЕЦИФІКА

УКРАЇНСЬКОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ15

Ханас Іванна

ФУНКЦІОНУВАННЯ СЕМАНТИЧНИХ СИНОНІМІВ У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА.....18

РОЗДІЛ II

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКА НЕОЛОГІЯ

Вокальчук Євген, Брикса Анастасія

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ ДІЕСЛІВНОЇ НОМІНАЦІЇ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ21

Гайдук Оксана

ТЕКСТОТВІРНІ ФУНКЦІЇ АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ

(НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ В. ПОЛІЩУКА)24

Жук Іванна

НОВОТВОРИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТЕМАТИКИ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ГРУПА «БІЛЬ»27

Максимчук Віталій

СЛОВОТВОРЧІСТЬ ПОЕТІВ РІВНЕНЩИНИ В КОНТЕКСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ

НОМІНАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ: ЧАСТОТНИЙ АНАЛІЗ30

Максимчук Галина

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІ ПРЕДИКАТИВИ В ЛЕКСИКОНІ ІГОРЯ ПАВЛЮКА35

Маркевич Леся

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ НОМІНАЦІЇ

В ПОЕЗІЇ ДМИТРА БІЛОУСА38

Метелюк Ірина

АВТОРСЬКІ ЕМОТИВИ З СЕМАНТИКОЮ ПОЗИТИВНОГО РЕАГУВАННЯ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ41

Радько Оксана

ЛІНГВІСТИЧНА ПРИРОДА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ПРИКМЕТНИКІВ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ–ХХІ СТОРІЧЧЯ45

Семенюк (Кирилюк) Ольга

ФОЛЬКЛОРНЕ ПОХОДЖЕННЯ СКЛАДЕНИХ НАЙМЕНУВАНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

ХХ СТОРІЧЧЯ.....50

Трофимюк Єлизавета

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІ НОВОТВОРИ В ПОЕЗІЇ ОЛЬГИ СЛОНЬОВСЬКОЇ54

Усач Марія ПРОДУКТИВНІ СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОМІНАЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕРОТИЧНІЙ ПОЕЗІЇ.....	56
---	----

Хоменко Анна АВТОРСЬКІ НОМІНАЦІЇ КОСМІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ У ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ	58
--	----

РОЗДІЛ ІІІ ФРАЗЕОЛОГІЯ

Дячук Іванна ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА СТОРІНКАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ГАЗЕТ	61
--	----

Преварська Олена ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ЛОКАТИВНИМ КОМПОНЕНТОМ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	63
--	----

Стафійчук Ірина СПОСОБИ ВИРАЖЕННЯ БАГАТОЗНАЧНОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОЛЬОРОВИМ КОМПОНЕНТОМ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ	66
---	----

Юшкевич Лідія ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З ЕЛЕМЕНТАМИ ЗООСЕМІЗМІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	68
--	----

РОЗДІЛ ІV МОРФОЛОГІЯ. СИНТАКСИС

Барановська Ірина СТАТУС ТА ФУНКЦІЇ ОДНОСКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ О.КОБИЛЯНСЬКОЇ)	72
---	----

Дисюк Олександра СИСТЕМА ДРУГОРЯДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ДАРИ КОРНІЙ).....	75
--	----

Корнійчук Наталія СТРУКТУРА ТА КАТЕГОРІЙНА СЕМАНТИКА ДРУГОРЯДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ЗАЛИШЕНЕЦЬ. ЧОРНИЙ ВОРОН»).....	77
--	----

Кунцевич Наталія СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДМЕТА У ТВОРАХ ГРУПИ «БУ-БА-БУ».....	81
--	----

Марчук Наталія ВАЛЕНТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЄСЛІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ УЛАСА САМЧУКА)	84
--	----

Михайлова Анастасія КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ БУДОВИ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ МАКСА КІДРУКА)	87
--	----

Нестерук Юлія ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІМПЕРАТИВНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ В. ВИННИЧЕНКА)	90
--	----

Нижник Олеся КАУЗАЛЬНІ ВІДНОШЕННЯ У СКЛАДНОМУ РЕЧЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ П. ЗАГРЕБЕЛЬНОГО «ДИВО»)	92
--	----

Подерня Ірина СТРУКТУРА ТА СЕМАНТИКА ПРОСТИХ УСКЛАДНЕНИХ РЕЧЕНЬ З ОДНОРІДНИМИ ЧЛЕНАМИ	95
---	----

Поліщук Наталія ВІДОКРЕМЛЕНІ ОБСТАВИНИ У СТРУКТУРІ ПРОСТОГО НЕЕЛЕМЕНТАРНОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ВАЛЕР'ЯНА ПІДМОГИЛЬНОГО).....	97
---	----

Светлична Ольга МОРФОЛОГО-СИНТАКСИЧНІ ГРАМЕМИ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	99
--	----

Смаглик Іванна ПОРЯДОК РОЗМІЩЕННЯ ЧАСТИН І КОМПОНЕНТІВ У КОНСТРУКЦІЯХ ІЗ ОДНОРІДНОЮ СУПІДРЯДНІСТЮ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ШІСТДЕСЯТНИКІВ)	103
Товтин Галина ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОСТОГО УСКЛАДНЕНОГО РЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ	105
Якимович Ірина ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДМЕТА (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ВОЛОДИМИРА МАЛИКА «КНЯЗЬ ІГОР»)	107

РОЗДІЛ V ДІАЛЕКТОЛОГІЯ. ОНОМАСТИКА

Кирильчук Юлія НАЗВИ ВЕЛИКОДНЬОЇ ВИПІЧКИ У ГОВІРКАХ СІЛ ВЕЛИКА КЛЕЦЬКА, ГОЛИЧІВКА, ГВІЗДІВ КОРЕЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	112
Петраковська Настасія НАЗВИ ОСІБ-УЧАСНИКІВ ВЕСІЛЛЯ У СЕЛІ ДЕРМАНЬ ЗДОЛБУНІВСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	115

РОЗДІЛ VI ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Діжурко Катерина СТАНОВЛЕННЯ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ ЯК ОБ'ЄКТА ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЙ	118
--	-----

РОЗДІЛ VII ХРОНІКА

Merzová Radana INOVACE ZÁKLADNÍCH STUDIJNÍCH PŘEDMĚTŮ UKRAJINSKÉ FILOLOGIE: NA CESTĚ KE SPOJENÉ EVROPĚ	121
--	-----

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	123
------------------------------------	-----

TABLE OF CONTENTS

Vokalchuk Galina «... WHAT I SAID SOFTLY, SADLY, GOD-FEARING, WILL REMEMBER ...» (ABOUT SHEVCHENKOZNAVCHYY LINGUA PROJECT FROM RIVNE AND ZHYTOMYR)	3
--	---

SECTION I LEXICOLOGY. TERMINOLOGY

Alla Arkhangelska ABOUT FRACTION PIGS AND DISGUSTING IN LINGUAKULTURAL CONTEXT	6
Zoryana Kapriyan FUNCTIONS OF SLANG IN THE MAX KIDRUK'S NOVEL "MADMAN IN MEXICO»	10
Irina Lyashevych MAIN COMMUNICATIVE AND STYLISTIC MEANS OF EXPRESSION OF COURTESY (BASED ON EPISTOLARY)	12
Helen Petrovych STRUCTURAL – TYPOLOGICAL AND WORD FORMING - MOTIVATIONAL UKRAINIAN SPECIFIC OF BIOLOGICAL TERMINOLOGY	15
Joanna Hanas FUNCTIONING SEMANTICALLY SYNONYMS IN The CREATIVE WORKS OF VASYL SYMONENKO	18

SECTION II INDIVIDUAL AUTHOR NEOLOGY

Eugene Vokalchuk, Anastasia Brix INDIVIDUAL AUTHOR FEATURES AND VERBAL NOMINATIONS IN UKRAINIAN POETRY IN THE TWENTIETH CENTURY	21
Oksana Hayduk TEXT GENERATING FUNCTION IN LEXICAL NEW NEOPLASMS (BASED ON POETRY V. Polishchuk)	24
Joanna Zhuck NEOPLASMS OF CHERNOBYL'S THEME: LEXICAL-semantic group «PAIN»	27
Vitaly Maksimchuk CREATION OF WORDS OF POETS RIVNE REGION IN THE NOMINATIONS INDIVIDUAL AUTHOR UKRAINIAN POETRY OF THE TWENTIETH CENTURY: FREQUENCY ANALYSIS	30
Galina Maxymchuk INDIVIDUAL AUTHOR PREDICATE IN THE IGOR PAVLYUK'S LEXICON	35
Lesa Markevitch GENERAL DESCRIPTION OF INDIVIDUAL AUTHOR NOMINATIONS IN THE DMYTRO BILOUSE'S POETRY	38
Irina Metelyuk AUTHOR'S EMOTYVY WITH THE SEMANTICS POSITIVE RESPONSE IN UKRAINIAN POETRY XX CENTURY	41
Oksana Redko THE LINGUISTIC NATURE OF INDIVIDUAL AUTHOR ADJECTIVES IN UKRAINIAN POETRY XX-XXI CENTURY	45
Olga Semeniuk (Kyrylyuk) FOLKLORE ORIGIN FOLDED ITEMS UKRAINIAN POETRY IN THE TWENTIETH CENTURY	50
Elizabeth Trofymyuk INDIVIDUAL AUTHOR NEOPLASM IN THE OLHA SLONOV'SKA'S POETRY	54

Maria Usach PRODUCTIVE WAYS OF CREATION IN INDIVIDUAL AUTHOR NOMINATIONS IN UKRAINIAN EROTIC POETRY	56
--	----

Anna Khomenko AUTHOR'S NOMINATIONS OF SPACE OBJECTS IN THE POETRY OF THE TWENTIETH CENTURY	58
--	----

SECTION III PHRASEOLOGY

Joanna Dyachuk PHRAZEOLOGICAL FUNCTIONS ON PAGES OF MODERN UKRAINIAN NEWSPAPERS	61
---	----

Helen Prevarska FEATURES OF PHRASEOLOGICAL UNITS WITH LOCATIVE COMPONENTS IN UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES	63
---	----

Irina Staffychuk WAYS OF EXPRESSING AMBIGUITY PHRASEOLOGISMS OF COLORED COMPONENTS IN UKRAINIAN AND GERMAN LANGUAGES	66
---	----

Lydia Legka FEATURES OF PHRASEOLOGICAL FUNCTONS WITH ELEMENTS ZOOSEMIZMIV IN UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES	68
---	----

SECTION IV MORPHOLOGY. SYNOPSIS

Irina Baranovska STATUS AND FUNCTIONS member sentences (BASED ON O.Kobylianska'S MATERIAL)	72
--	----

Alexandra Dysyuk a secondary SYSTEM of the sentence (BASED ON DARY KornY'S MATERIAL).....	75
---	----

Natalia Korniiichuk STRUCTURE AND SEMANTICS categorical minor parts of the sentence (based on the Vasyly Shkliar'S NOVEL "ZALYSHENETS. Black CROW")	77
--	----

Natalia Kuntsevych Specifics of the subject in the works group "Bu-Ba-Bu"	81
---	----

Natalia Marchuk verbs VALENCE DESCRIPTION (BASED ON Ulas Samchuk'S MATERIAL)	84
--	----

Anastasia Mikhailova COMPONENT ANALYSIS OF STRUCTURE IN simple sentences (BASED ON MAX KIDRUK'S MATERIAL)	87
---	----

Julia Nesteruk MEANS OF IMPERATIVE EXPRESSION IN MODERN UKRAINIAN language (BASED ON Vynnychenko'S WORKS).....	90
---	----

Olesya Nyzhnyk Causally relatIONS in complex sentences (based on the P. Zahrebelny'S NOVEL "miracle")	92
---	----

Irina Podernya Structure and semantics IN SIMPLE SENTENCE WITH COMPLICATED homogeneous members	95
--	----

Natalia Polishchuk Separated CIRCUMSTANCES IN THE NEELEMENTARNOHO simple sentence (BASED ON Valerian Pidmohylny'S MATERIAL)	97
--	----

Olga Svetlichna Morphological and syntactic temporality Grammeme IN UKRAINIAN LANGUAGE.....	99
---	----

Joanna Smaglyuk

THE Order in which the parts and components in construction with homogeneous subordination
(BASED ON Sixties MATERIAL)..... 103

Galina Tovtyn

COMPLICATED RESEARCH PROBLEM IN UKRAINIAN Linguistics SENTENCE..... 105

Irina Yakymovych

THE FUNCTIONS OF subject-semantic features (based on the VLADIMIR Malik'S NOVEL "Prince Igor")..... 107

**SECTION V
DIALECTOLOGY. ONOMASTICS**

Julia Kyrylchuk

TITLES OF EASTER BAKINGS IN DIALECT VILLAGES GREAT KLETSK, HOLYCHIVKA,
HVIZDIV KORETSKY DISTRICT OF RIVNE REGION..... 112

Anastasia Petrakovska

NAMES PARTICIPANTS OF THE WEDDING IN THE VILLAGE DERMAN ZDOLBUNIVSKA
DISTRICT OF RIVNE REGION 115

**SECTION VI
TEXT LINGUISTICS**

Catherine Dizhurko

INTERTEXTUALITY FORMATION AS OBJECT OF LINGUISTIC STUDIES..... 118

**SECTION VII
XPOHIKA**

Merzova Radana

INNOVATION OF EDUCATIONAL SUBJECTS OF THE MAIN COURSE OF
«UKRAINIAN PHILOLOGY» SPECIALTY: ON THE WAY TO UNITED EUROPE 121

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць
учасників V Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»,
присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 21 травня 2015 р.)

Випуск 6

Головний редактор *Вокальчук Г. М.*
Заступники головного редактора *Гаврилюк Н. В., Щербачук Н. П.*
Комп'ютерна верстка *Парфенюк В.І., Третяк О.Ю.*
Художнє оформлення обкладинки *Олексійчук К. О.*

Collection of scientific articles «Linguistic studies of young researchers». – Vol. 6. – Rovno :
RSHU, 2015. – 130 p.

The collection includes articles of masters and students and undergraduates, graduate students, candidates and doctors of philology – participants of the V International scientific readings «Linguistic studies of young researchers», dedicated to the memory of Professor K.F. Shulzhuk (Rivne State Humanitarian University, May 21, 2015). The writings discussed urgent issues of modern Ukrainian language, Ukrainian language history, linguistic and idiosyncrasy, neology, language culture.

For teachers, graduate students, students-philologists.

Л 59 **Лінгвістичні студії молодих дослідників:** Збірник наукових праць учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 21 травня 2015 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 6. – 2015. – 130 с.

ISBN 978-966-2254-33-4

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук – учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 21 травня 2015 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво-й ідіостилістики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

© Автору статей, 2015

Адреса редколегії: кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

Віддруковано засобами різнографічного друку
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12